

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

POLUGODIŠNJE IZVJEŠĆE

1.1. – 30.6.2016.

Kolovoz 2016.

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE POLUGODIŠNJIH IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju Izvještaj posloводства za prvo polugodište 2016. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Grupe, te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Grupa izložena.

Član Uprave

Goran Filipić

Članica Uprave

Martina Jus

Predsjednik Uprave

Dušan Tomašević

U Zagrebu, 25. kolovoza 2016.

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA PRVO POLUGODIŠTE 2016. GODINE

Izvešće posloводства HBOR-a za prvo polugodište 2016. godine obuhvaća sažeti opis poslovanja, opis rizika i neizvjesnosti, sažetak financijskih informacija, te nerevidirana financijska izvješća HBOR-a i Grupe za razdoblje od 1.1. do 30.6.2016. godine.

Opis poslovanja HBOR-a u prvom polugodištu 2016. godine

HBOR je tijekom prvih šest mjeseci 2016. godine kroz kreditiranje, osiguranje izvoznih potraživanja i izdavanje činidbenih garancija podržao 1.689 projekta hrvatskih gospodarstvenika s ukupnim iznosom od 5,7 milijardi kuna.

U izvještajnom razdoblju HBOR je putem kreditnih programa i suradnje s leasing kućama odobrio 4,2 milijarde kuna sredstava kojima je podržano 1.588 projekata.

Najaktivniji korisnici HBOR-ovih kredita bili su mali i srednji poduzetnici za čije je projekte odobren iznos od 3,2 milijarde kuna što predstavlja 2,5 puta veći iznos od onog odobrenog ovim subjektima u istom razdoblju prethodne godine. Tijekom prvih šest mjeseci 2016. godine putem leasing društva podržano je 787 projekata malih i srednjih poduzetnika u iznosu od 232,3 milijuna kuna, a okvirnim kreditima za obrtna i investicijska ulaganja odobren je ukupni iznos od 1,7 milijardi kuna za projekte ove skupine poduzetnika.

Najveći interes malih i srednjih poduzetnika, pored sredstava koja HBOR odobrava putem leasing društava i okvirnih kredita poslovnih banaka, bio je za mikrokredite, razvoj poduzetništva, kreditiranje projekata u turizmu te posebno za razvoj ženskog poduzetništva kojima je odobreno 34 posto više sredstava nego u istom razdoblju 2015. godine.

U izvještajnom razdoblju ulaganja u turistički sektor podržana su s iznosom od 834,7 milijuna kuna što predstavlja povećanje od gotovo 50 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Ovim sredstvima podržan je 161 projekat, a korisnici su bili od mikro poduzetnika do velikih hotelskih poduzeća.

Za izvještajno razdoblje značajan pokazatelj je i zadržavanje visokog udjela investicijskih kredita na 73 posto koji ukazuje na pokretanje investicijskog ciklusa. Udio investicijskih kredita značajno je počeo rasti tijekom 2015. godine dok se u razdoblju od 2008. do 2014. godine kretao u rasponu od 13 do 58 posto.

Projekti koji se sufinanciraju iz programa EU fondova podržani su s iznosom od 265 milijuna kuna. S obzirom na to da su u narednom razdoblju otvoreni novi natječaji za sredstva EU fondova, očekuje se rast kreditne aktivnosti u ovom području do kraj godine.

Ostvarene brojke rezultat su niza novih mjera koje je HBOR poduzeo tijekom posljednjih godinu dana. Podsjećamo da je HBOR s ciljem pomoći gospodarstvenicima tijekom 2015. i u prvih šest mjeseci 2016. godine uveo odnosno nastavio s provedbom niza mjera koje se prvenstveno

odnose na sniženje kamatnih stopa i suradnju s financijskim posrednicima kako bi se olakšala dostupnost kreditnih sredstava gospodarstvenicima, ali i omogućavanje izravnog kreditiranja po pojedinim programima:

- a) **Produženje trajanja privremene mjere sniženja kamatne stope za jedan postotni bod za nove investicije** (mjera je produžena do 31.12.2016.) - Sniženje kamatne stope vrijedi za kreditiranje novih investicija u poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, prerađivačkoj industriji te projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Sukladno ovoj mjeri kamatna stopa iznosi 2 ili 3 posto godišnje ovisno o veličini i dosadašnjoj uspješnosti poduzetnika, te području ulaganja za kreditna sredstva koja budu odobrena do 31.12.2016. godine. Rokovi otplate kredita za ovakve investicije su do 17 godina s mogućnošću odobrenja razdoblja počeka u trajanju od 2 do 5 godina.
- b) **Sniženje kamatne stope za jedinice lokalne i područne samouprave i pravne osobe u njihovom većinskom vlasništvu** – Snižena je kamatna stopa s 4 na 3 posto godišnje za projekte jedinica lokalne i područne samouprave i pravne osobe u njihovom većinskom vlasništvu, uvedena je mogućnost kreditiranja u kunama te ukinuta naknada za rezervaciju sredstava. Mjerom su obuhvaćeni programi kreditiranja Infrastruktura, IPARD Mjera 301., Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje na području RH, Turizam, Zaštita okoliša te Program kreditiranja energetske obnove zgrada.
- c) **Snižena kamatna stopa za velike poduzetnike po programu Turizam** – Ukinuta je kamatna stopa od 6 posto za velike poduzetnike za ulaganja u turizam te ona sada iznosi 2 ili 4 posto ovisno o području ulaganja i dosadašnjoj uspješnosti poduzetnika.
- d) **Sniženje kamatne stope programu Priprema izvoza te uvođenje mogućnosti izravnog kreditiranja po programu Turizam i izvoz – IBRD te programu Priprema izvoza** - Po programu Priprema izvoza snižena je osnovna kamatna stopa koja sada iznosi 3 posto umjesto dosadašnjih 4. Za izvoznike početnike, odnosno ona društva koja prvi put izvoze ili izvoze prvi put novi proizvod ili na novo tržište osnovna kamatna stopa iznosi 2 posto. Kamatna stopa za krajnjeg korisnika se utvrđuje na temelju osnovne stope i marže koja se utvrđuje ovisno o kreditnom rangu klijenta i ponuđenim instrumentima osiguranja. Po programu Priprema izvoza, koji se provodio isključivo putem poslovnih banaka, uvedena je mogućnost i izravnog kreditiranja za male i srednje poduzetnike čija aktiva iznosi preko 50 milijuna kuna i kojima su potrebna sredstva veća od 10 milijuna kuna za pripremu roba za izvoz. Izravno kreditiranje omogućeno je i po programu Turizam i izvoz – IBRD.
- e) **Nastavak provedbe modela podjele rizika s bankama** - S ciljem poticanja poslovnih banaka na povećanje kreditnih plasmana gospodarskom sektoru, HBOR je nastavio s provedbom

Modela podjele rizika pri čemu HBOR i poslovna banka dijele rizik povrata kreditnih sredstava.

- f) **Suradnja s leasing kućama i odobravanje sredstava putem okvirnih kredita poslovnim bankama** - S ciljem povećanja brzine i dostupnosti povoljnih kredita HBOR je tijekom 2015. godine započeo s provedbom odobravanja okvirnih kredita poslovnim bankama te financiranjem nabave opreme, strojeva, gospodarskih vozila i plovila putem leasing društava. Dosadašnji rezultati pokazuju veliki interes poduzetnika za ovakvim načinom financiranja.
- g) **Produljenje mjere povećanja marže poslovnim bankama** – Mjera je uvedena u 2015. godini kako bi se poslovne banke potaknule na odobrenje povoljnih kreditnih sredstava HBOR-a na način da se povećala marža bankama s jednog na dva postotna boda za kredite odobrene malim i srednjim poduzetnicima. Povećanje marže poslovnim bankama u cijelosti je provedeno na trošak HBOR-a kako za krajnje korisnike kreditnih sredstava ne bi došlo do povećanja kamatne stope. Mjera je tijekom izvještajnog razdoblja produžena do 31.12.2016.

Aktivnosti na području poticanja izvoza

HBOR je u prvih šest mjeseci ove godine putem svih programa podržao hrvatske izvoznike s ukupno 3,2 milijarde kuna i to kroz kreditiranje, osiguranje i izdavanje izvoznih činidbenih garancija. Izvoznicima je, po svim programima kreditiranja, odobreno 1,6 milijardi kuna kredita kojima je podržano 320 projekata. U izvještajnom razdoblju izdano je izvoznih garancija u vrijednosti većoj od 1 milijarde kuna.

Kroz poslove osiguranja izvoza, koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske, u prvoj polovici 2016. godine osigurano je izvoznih poslova u iznosu od 633,57 milijuna kuna što predstavlja povećanje od 12,4 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Sukladno preuzetim rizicima po osiguranim poslovima ukupna izloženost na dan 30.6.2016. iznosi 1,61 milijardu kuna. Promatrajući strukturu ukupne izloženosti na dan 30.6.2016. po programima osiguranja izvoza, najveći udio odnosi se na poslove srednjoročno-dugoročnog osiguranja (48%), osiguranje i reosiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja (25%) te osiguranje činidbenih garancija (20%).

Temeljem ukupne izloženosti na dan 30.6.2016., najzastupljenija su sljedeća tržišta: Albanija (16%), Monako (12%) te Bosna i Hercegovina (8%).

U promatranom razdoblju najveći interes za osiguranjem izvoznih potraživanja bio je za tržište Nizozemske, Srbije, Armenije, Bosne i Hercegovine, Alžira te Ruske Federacije. U prvoj polovici

2016. godine najveća potražnja za HBOR-ovim programima osiguranja izvoza odnosila se na programe osiguranja i reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja koji su namijenjeni izvoznicima robe široke potrošnje, temeljem kojih je u promatranom razdoblju osiguran promet u visini od 359,69 milijuna kuna, s udjelom od 57% u ukupnom osiguranom prometu.

U prvih šest mjeseci 2016. godine naplaćeno je 9,35 milijuna kuna po premijama osiguranja.

U prvom polugodištu 2016. godine najveći izvozni posao koji je osiguran po programu srednjoročno-dugoročnog osiguranja odnosi se na osiguranje kredita dobavljača u ukupnom osiguranom iznosu od 84,1 mil. kuna. Navedeni osigurani izvozni posao odnosi se na izvoz telekomunikacijske opreme i usluga inozemnom kupcu u Armeniji što predstavlja prve police osiguranja izdane za izvoz u Armeniju.

Temeljem programa osiguranja kredita za pripremu izvoza, u prvom polugodištu 2016. godine izdana je policia osiguranja kredita za pripremu izvoza u iznosu od 31,7 mil. kuna za potrebe izgradnje samopodizne platforme za kupca u Luksemburgu.

U prvom polugodištu 2016. godine isplaćene su dvije odštete u ukupnom iznosu od 107 tisuća kuna zbog neplaćanja obveza od strane dužnika iz Azerbajdžana i Italije. U promatranom razdoblju regresno je naplaćeno 1,03 milijuna kuna po ranije isplaćenim odštetama od dužnika iz Irana, Srbije i Crne Gore.

Ostali događaji

S ciljem podržavanja procesa provođenja mjera za povećanje zaposlenosti, rasta i investicija, u okviru Plana ulaganja za Europu HBOR je potpisao Sporazum o suradnji s Europskom investicijskom bankom. Cilj Sporazuma je osiguravanje pristupa širokom nizu savjetodavnih usluga Europskog savjetodavnog centra za ulaganja (ESCU) koji svoje usluge pruža na razini EU-a i lokalnoj razini kroz razvojne banke. Glavna svrha ESCU-a je pružanje savjeta ulagačima – privatnim i javnim nositeljima projekata s ciljem pripreme i praćenja projekata.

U izvještajnom razdoblju HBOR je s Europskom investicijskom bankom (EIB) potpisao Ugovor o financiranju projekata srednje kapitaliziranih (Mid-cap) društava u iznosu od 150 milijuna eura. Ovaj Ugovor dio je okvira u iznosu od 800 milijuna eura za financiranje malih i srednjih poduzetnika te srednje kapitaliziranih poduzeća koji je HBOR potpisao s EIB-om 2014. godine.

U izvještajnom razdoblju HBOR je potpisao Ugovor za InnovFin garancije s Europskim investicijskim fondom, a u okviru Plana ulaganja za Europu. Sudjelovanjem u InnovFin garancijskom instrumentu HBOR će omogućiti inovativnim malim i srednjim poduzećima (do 250 zaposlenika) te malim srednje kapitaliziranim poduzećima (250 do 499 zaposlenika) još povoljnije kreditiranje po HBOR-ovim postojećim programima. Posebna prednost korištenja ovog instrumenta očituje se u nižim kamatnim stopama za korisnika kredita zbog korištenja

garancije EIF-a. Tako će krajnja kamatna stopa kredita uz garanciju EIF-a biti smanjena za 0,422 postotna boda za malo srednje kapitalizirano poduzeće i 0,572 postotna boda za MSP. Ovaj instrument bit će poduzetnicima dostupan od jeseni.

U travnju je održana Konferencija o mikrokreditiranju uz potporu EU pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske. Cilj konferencije bio je potaknuti teme mogućnosti i potencijala rasta i razvoja mikro poduzetnika, a okupila je 300 mikro poduzetnika.

HBOR je u lipnju 2016. godine objavio svoje sedmo Izvješće o društvenoj odgovornosti, odnosno o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a, u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije.

Tijekom prvih šest mjeseci 2016. godine održan je niz jednodnevnih, besplatnih radionica i edukacija za korisnike EU fondova, te za male poduzetnike u kategoriji mikro-poduzetnika i početnika, posebno onih koji pokreću samostalno poslovanje radi samozapošljavanja. Cilj ovih radionica je upoznati poduzetnike s mogućnostima i načinima kreditiranja projekata, načinom procjene kreditne sposobnosti, te kontrolom otplate dugoročnih obveza.

Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje

Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje je u prvih šest mjeseci 2016. godine ukupno osigurala poslove u vrijednosti od 1,85 milijardi kuna, od čega se 52,9% odnosilo na osigurana izvozna potraživanja, a 47,1% na osigurana domaća potraživanja. Na dan 30.6.2016. Hrvatsko kreditno osiguranje je u portfelju imalo zaključeno ukupno 81 ugovor o osiguranju u okviru kojih su osigurana potraživanja od 2510 kupaca u 60 zemalja. Najveći udio u ukupnom osiguranom prometu imale su sljedeće zemlje: Hrvatska 47,1%, Italija 7,9%, Njemačka 7,5%, Slovenija 7,2%, Srbija 4,9%, Bosna i Hercegovina 3,7% te Švicarska 3,1%. Ukupna izloženost po odobrenim limitima na dan 30.6.2016. iznosila je 1,71 milijarde kuna, a najveći udio u ukupnoj izloženosti imala su sljedeća tržišta: Hrvatska 45,3%, Italija 10,6%, Slovenija 5,7%, Srbija 5,3%, Njemačka 4,1% te Bosna i Hercegovina 3,9%.

Ukupno zaračunata premija u prvih šest mjeseci 2016. godine iznosila je 5,96 milijuna kuna, odnosno za 2,06% veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U prvom polugodištu 2016. godine ukupni iznos isplaćen po odštetnim zahtjevima iznosio je 1,61 milijuna kuna, od toga se 1,37 milijuna kuna odnosilo na osiguranje domaćih potraživanja, a 0,24 milijuna kuna na osiguranje izvoznih potraživanja.

Opis rizika i neizvjesnosti

Najvažniji financijski rizici kojima HBOR u svom svakodnevnom poslovanju upravlja su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u knjizi banke i valutni rizik te operativni rizik i rizik eksternalizacije. HBOR kontinuirano utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira navedene rizike putem politika, procedura, metodologija, pravilnika, limita i kontrola.

Redovito se provode analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednog odnosno više faktora rizika u redovitim i stresnim okolnostima, a o njihovim rezultatima se izvještavaju nadležna tijela HBOR-a.

Temeljem navedenih postupaka postavljaju se smjernice i utvrđuju mjere za proaktivno upravljanje rizicima kojima je HBOR izložen ili bi mogao biti izložen u svom poslovanju.

Sustav upravljanja rizicima kontinuirano se revidira i unapređuje. Uvažavaju se zakonski i podzakonski akti Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke, načela Bazelskog odbora i dobre bankarske prakse koji su primjenjivi na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

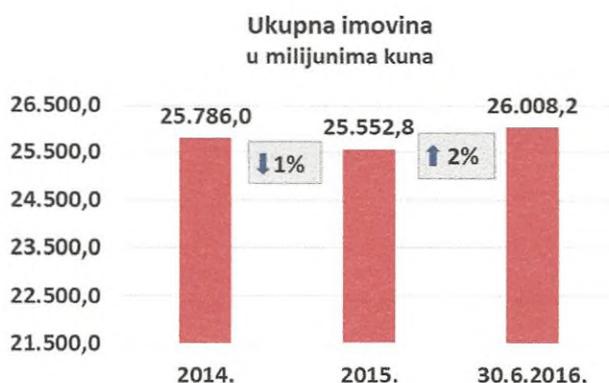
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POSLOVANJU

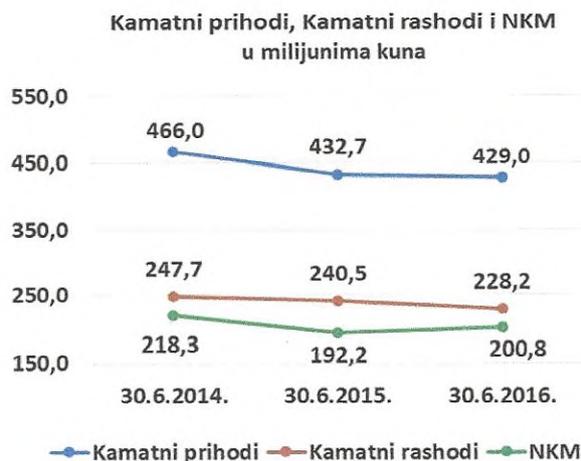
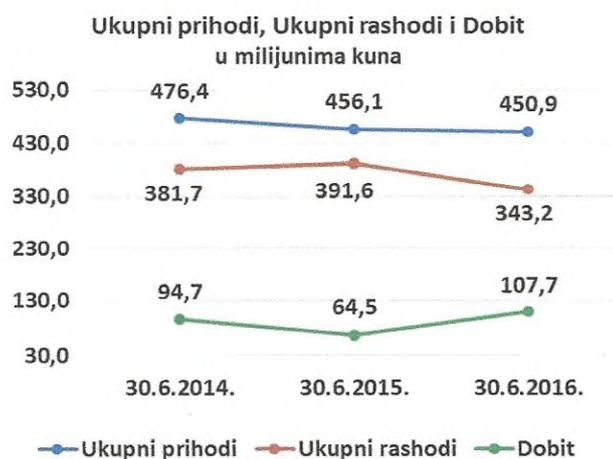
ZA RAZDOBLJE 1.1. DO 30.6.2016. GODINE

PREGLED NAJVAŽNIJIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA GRUPE:

U milijunima kuna

	2014.	2015.	30.6.2016.
Ukupna imovina	25.786,0	25.552,8	26.008,2
Bruto krediti	24.721,4	24.722,8	24.839,2
Ukupna glavnica	9.431,0	9.664,6	9.786,3
	30.6.2014.	30.6.2015.	30.6.2016.
Ukupni prihodi	476,4	456,1	450,9
Ukupni rashodi	(381,7)	(391,6)	(343,2)
Dobit	94,7	64,5	107,7
Kamatni prihodi	466,0	432,7	429,0
Kamatni rashodi	(247,7)	(240,5)	(228,2)
Neto kamatni prihod	218,3	192,2	200,8

ZNAČAJNE PROMJENE FINANCIJSKOG POLOŽAJA:

Ukupna imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 26.008,2 milijuna kuna i porasla je za 2% u odnosu na početak godine. Razlozi ovakvog trenda daju se u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

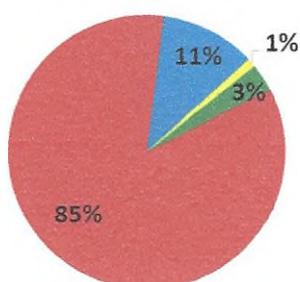
U strukturi imovine najveće učešće odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva te neto krediti čine 84% ukupne imovine.

Ukupne obveze i glavnica na dan 30.6.2016. godine iznose 26.008,2 milijuna kuna od čega ukupne obveze iznose 16.221,9 milijuna kuna, odnosno 62%.

U ukupnim obvezama i glavnici Grupe najveći dio, tj. 58%, čine obveze po kreditima i obveze za izdane vrijednosne papire matičnog društva.

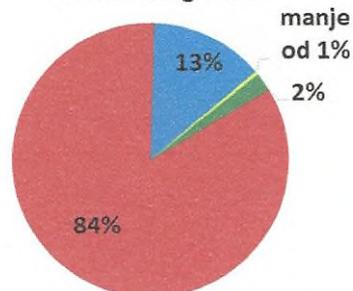
Ukupna glavnica na konsolidiranoj osnovi na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 9.786,3 milijuna kuna i čini 38% ukupnih obveza i glavnice Grupe.

Ukupna imovina 31.12.2015. godina

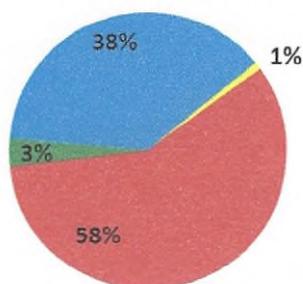
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupna imovina 30.6.2016. godina

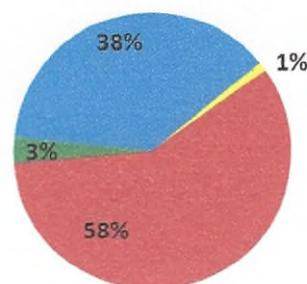
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupne obveze i glavnica
31.12.2015. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

Ukupne obveze i glavnica
30.6.2016. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

*Financijska imovina po "fair" vrijednosti kroz IDG, Imovina koja se drži do dospelja, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i Ostala imovina.

ZNAČAJNE PROMJENE USPJEŠNOSTI POSLOVANJA:

Grupa HBOR je u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. godine ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 107,7 milijuna kuna.

Matično društvo temeljem odredbi Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit te porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti ostalih članica Grupe.

Konsolidirani ukupni prihodi u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. godine iznose 450,9 milijuna kuna, dok ukupni rashodi iznose 343,2 milijuna kuna.

Konsolidirani ukupni prihodi niži su za 1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine dok su ukupni rashodi niži za 12% u odnosu na isto razdoblje prošle godine uslijed kretanja ukupnih prihoda i rashoda matičnog društva.

U strukturi prihoda Grupe najveći dio, tj. 95% odnosi se na prihode od kamata kao rezultat poslovanja matičnog društva.

U dijelu ukupnih rashoda, najveći dio čine rashodi od kamata i to 66% koji proizlaze iz poslovanja matičnog društva.

Konsolidirani operativni troškovi u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. godine iznose 81,9 milijuna kuna, a čine ih opći i administrativni troškovi te ostali troškovi poslovanja.

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 30.6.2016. godine je 358, dok je na dan 30.6.2015. godine Grupa zapošljavala 338 radnika.

REZULTATI HBOR-a

ZNAČAJNE PROMJENE FINANCIJSKOG POLOŽAJA:

Ukupna imovina HBOR-a na dan 30.6.2016. godine iznosi 25.995,5 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine porasla za 2%. Povećanje imovine najvećim je dijelom rezultat povlačenja sredstava zaduženja.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na dan 30.6.2016. godine iznosi 575,5 milijuna kuna i čini 2% ukupne imovine te bilježi smanjenje od 31% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat prerasporeda sredstava rezerve likvidnosti.

Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti povećani su za 1% u odnosu na početak godine te na dan 30.6.2016. godine iznose 21.867,4 milijuna kuna i čine 84% ukupne imovine.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 24.839,2 milijuna kuna i bilježe ostvarenje na razini prethodne godine. Posebno je potrebno istaknuti kako je na zadržavanje visine bruto kredita na razini 2015. godine utjecalo povećanje udjela investicijskih kredita u odobrenim kreditima što utječe na sporiju dinamiku realizacije kredita kao i značajan iznos prijevremenih otplata kredita.

U 2015. godini HBOR-ova kreditna aktivnost bilježi 7,8 milijardi kuna odobrenih kredita od čega 82% čine krediti za investicije što uzrokuje sporiju dinamiku i duže korištenje odobrenih sredstava te posljedično utječe na kretanje visine ukupnih bruto kredita.

Kreditna aktivnost u vidu odobrenih kredita za 6 mjeseci 2016. godine iznosi 4,2 milijarde kuna što je za 2% više od kreditne aktivnosti u istom razdoblju prethodne godine.

Bruto plasmani ostalim korisnicima povećani su za 6% kao rezultat isplata po programima potpore turizmu i infrastrukturi. Plasmani financijskim institucijama smanjeni za 5% u odnosu na početak godine kao rezultat naplate kredita i prerasporeda rezerve likvidnosti u druge financijske instrumente.

Imovina raspoloživa za prodaju

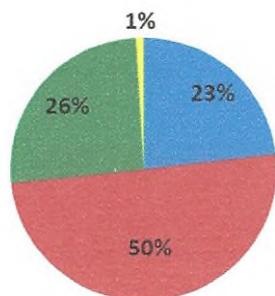
Sredstva u okviru imovine raspoložive za prodaju čine najvećim dijelom sredstva rezerve likvidnosti slijedom čega imovinu raspoloživu za prodaju čine prvenstveno dužnički vrijednosni papiri i manjim dijelom ulaganja u investicijske fondove i vlasnički vrijednosni papiri.

Ova stavka je iskazana u iznosu od 3.430,6 milijuna kuna i bilježi rast od 21% u odnosu na početak godine zbog ulaganja raspoloživih sredstava u trezorske zapise Ministarstva financija, obveznice Republike Hrvatske i investicijske fondove kao dio instrumenata rezerve likvidnosti.

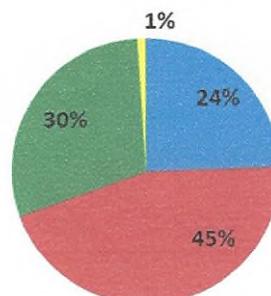
U izvještajnom razdoblju obavljeno je ulaganje u sljedeće instrumente imovine raspoložive za prodaju:

	u milijunima kuna
Trezorski zapisi Ministarstva financija	979,8
Obveznice Republike Hrvatske	188,0
Ulaganje u investicijske fondove u Republici Hrvatskoj	290,2
Ukupno	1.458,0

Imovina raspoloživa za prodaju
31.12.2015. godina

Imovina raspoloživa za prodaju
30.6.2016. godina

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na dan 30.6.2016. godine iznosi 16.212,2 milijuna kuna i čini 62% ukupnih obveza i glavnice. Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u inozemstvu i obveze po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu od 15.185,8 milijuna kuna.

Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima povećane su u odnosu na početak godine za 2% radi povlačenja sredstava zaduženja.

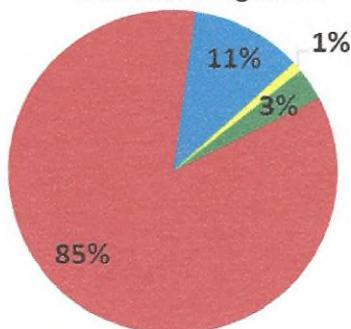
U izvještajnom razdoblju, HBOR je dana 17. veljače 2016. godine zaključio ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom u iznosu od 150,0 milijuna eura. Sredstva su namijenjena za financiranje projekta srednje kapitaliziranih društava iz sektora industrije, usluga, turizma te drugih, kao i javnih te privatnih poduzeća koja ulažu u projekte bazirane na znanju, infrastrukturi i zaštiti okoliša. Ovaj Ugovor je dio okvira u iznosu od 800,0 milijuna eura za financiranje malih i srednjih poduzetnika te srednje kapitaliziranih poduzeća koji je HBOR potpisao s EIB-om 24. ožujka 2014. godine.

Glavnica

Od ukupnog iznosa ukupnih obveza i glavnice na glavnice se odnosi 9.783,3 milijuna kuna ili 38%. Ukupnu glavnice HBOR-a čine kapital i garantni fond. Kapital HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve te dobit tekućeg razdoblja.

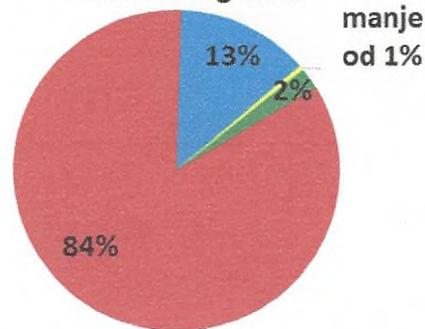
Ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 6.500,0 milijuna kuna te za uplatu do Zakonom o HBOR-u propisanog iznosa od 7.000,0 milijuna kuna preostaje 500,0 milijuna kuna.

Ukupna imovina
31.12.2015. godina

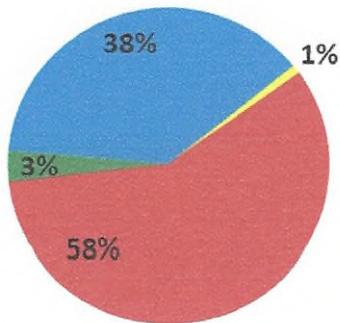
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupna imovina
30.6.2016. godina

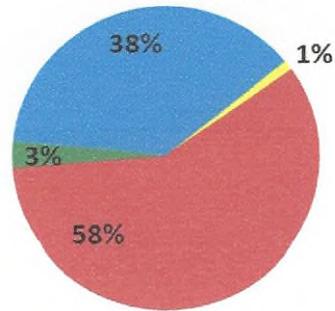
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ostala imovina*

Ukupne obveze i glavnica
31.12.2015. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

Ukupne obveze i glavnica
30.6.2016. godina

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze
- Ukupna glavnica

*Ulaganja u ovisna društva, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i Ostala imovina.

ZNAČAJNE PROMJENE USPJEŠNOSTI POSLOVANJA:

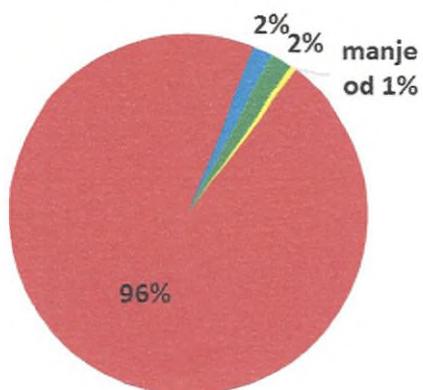
U razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. godine HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 445,7 milijuna kuna, rashode u iznosu od 338,5 milijuna kuna i dobit u iznosu od 107,2 milijuna kuna. Dobit izvještajnog razdoblja veća je za 43,2 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine, odnosno za 68%.

Veće ostvarenje dobiti u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prošle godine rezultat je najvećim dijelom smanjivanja rashoda i to za 49,1 milijuna kuna, a u nastavku se daju okolnosti koje su utjecale na ostvarenje financijskog rezultata u polugodišnjem izvještajnom razdoblju 2016. godine u odnosu na isto razdoblje 2015. godine:

- niže ostvarenje gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja za 62,4 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine,
- niže ostvarenje rashoda od kamata za 12,3 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje 2015. godine,
- veće ostvarenje neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti za 19,7 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje 2015. godine te
- veće ostvarenje operativnih troškova za 13,6 milijuna kuna u odnosu za isto razdoblje 2015. godine.

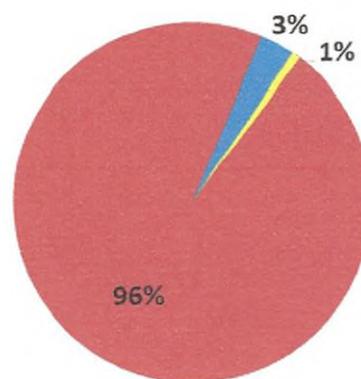
Detaljniji opis trendova daje se kod svake kategorije zasebno u nastavku.

Ukupni prihodi
30.6.2015. godina

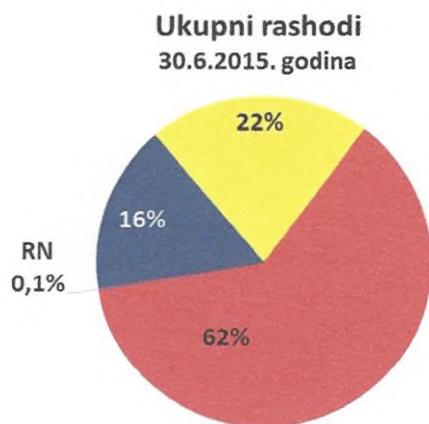

- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada
- Neto prihodi od financijskih aktivnosti
- Ostali prihodi

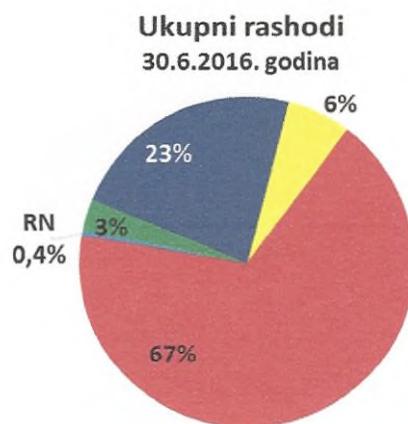
Ukupni prihodi
30.6.2016. godina

- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada
- Ostali prihodi

- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada
- Operativni troškovi
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada
- Neto rashodi od financijskih aktivnosti
- Operativni troškovi
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 200,0 milijuna kuna i u odnosu na ostvarenje istog izvještajnog razdoblja prethodne godine porasli su za 4%.

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 428,2 milijuna kuna i niži su za 1% u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine. Iskazani trend sukladan je projekcijama, a najvećim dijelom je rezultat sljedećih okolnosti:

- mjera sniženja kamatnih stopa koju HBOR provodi od početka 2012. godine,
- produženih rokova otplate,
- reobračuna kamata uslijed provedbe restrukturiranja kredita i predstečajnih nagodbi,
- prijevremenih otplata kredita u 2015. godini i u prvom polugodištu 2016. godine.

Rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 228,2 milijuna kuna i niži su za 5% u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine na što je najviše utjecalo:

- jače razduživanje putem prijevremenih otplata pojedinih zaduženja tijekom 2013., 2014. i 2015. godine u ukupnom iznosu od 5.326,4 milijuna kuna te
- korištenje kreditnih linija posebnih financijskih institucija uz povoljniju kamatnu stopu.

Neto kamatna marža iznosi 1,6% i za jedan postotni bod je veća u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine kada je iznosila 1,5%.

Neto prihod od naknada

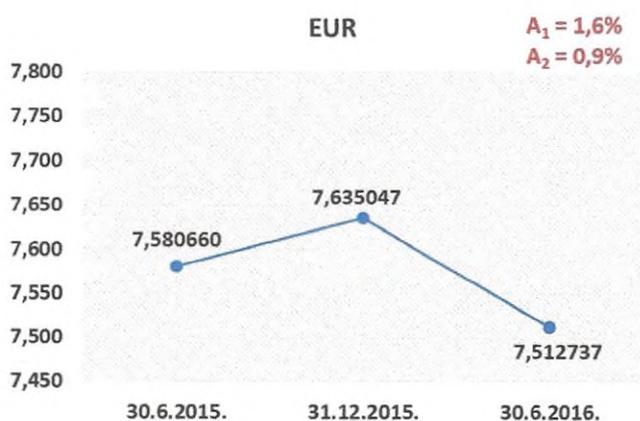
Neto prihod od naknada ostvaren je u iznosu od 12,6 milijuna kuna i viši je za 62% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine uslijed povećanja prihoda od naknada po garantnom poslovanju zbog većeg obima izdanih garancija u odnosu na prvo polugodište 2015. godine.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, neto prihodi ili troškovi nastali temeljem ugovora o kreditu s ugrađenom „call opcijom“, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja imovine koja se iskazuje po „fair“ vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku te realizirani dobitak/(gubitak) od imovine raspoložive za prodaju.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto rashodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 10,8 milijuna kuna, dok su u istom razdoblju prethodne godine ostvareni neto prihodi u iznosu od 8,9 milijuna kuna.

Pregled kretanja tečaja kune u odnosu na tečaj eura i dolara:

Napomena:

A_1 = aprecijacija kune 30.6.2016./31.12.2015.

A_2 = aprecijacija kune 30.6.2016./30.6.2015.

A_1 = aprecijacija kune 30.6.2016./31.12.2015.

A_2 = aprecijacija kune 30.6.2016./30.6.2015.

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u stranim sredstvima plaćanja ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na izvještajni dan.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u neto iznosu.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 77,1 milijuna kuna te su za 21% viši u odnosu na prethodnu godinu.

Na iskazani trend najviše je utjecala stavka ostalih rashoda s povećanjem od 10,1 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Povećanje ove stavke rezultat je reobračuna uslijed preuzimanja dijela jednog plasmana od strane drugog dužnika u visini od 5,9 milijuna kuna, kao i reobračuna pri provedbi restrukturiranja kredita i predstečajnih nagodbi.

Bez navedenih jednokratnih utjecaja na povećanje troškova u izvještajnom razdoblju, operativni troškovi bi bilježili rast od 5% u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine.

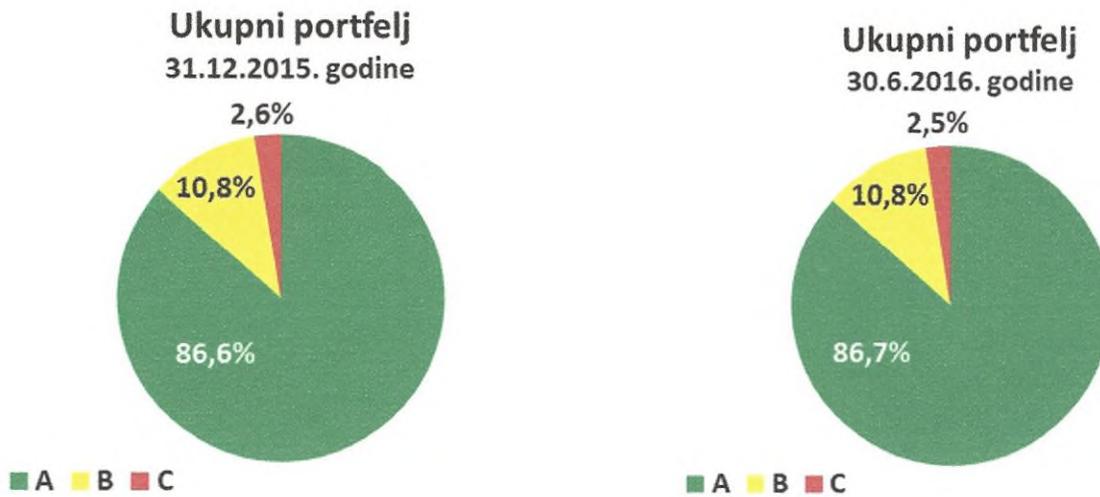
Ukupan broj zaposlenih na dan 30.6.2016. godine je 345, dok je na dan 30.6.2015. godine HBOR zapošljavao 323 radnika.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

HBOR sukladno propisima i općim aktima utvrđuje iznos gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja i održava na razini koju smatra dovoljnom za pokriće mogućih budućih rizika.

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto trošak od umanjenja vrijednosti plasmana u visini od 21,0 milijuna kuna koji je značajno niži u odnosu na isto razdoblje prošle godine zbog većeg broja dužnika u stečaju u prvom polugodištu prošle godine što je utjecalo i na veće formiranje rezerviranja kao i zbog predstečajnih nagodbi.

U nastavku se daje pregled kvalitete portfelja:

	31.12.2015.		30.6.2016.	
	u milijunima kuna	Struktura (%)	u milijunima kuna	Struktura (%)
Ukupni bruto portfelj	33.114,2	100	33.322,7	100
Od čega:				
- financijske institucije	16.006,7	48	14.965,0	45
- direktni	17.107,5	52	18.357,7	55
Ukupno rezerviranja	3.075,3	100	3.057,9	100
Od čega:				
- financijske institucije	500,1	16	459,0	15
- direktni	2.575,2	84	2.598,9	85
Rezerviranja/bruto portfelj	9%	-	9%	-